

НАШІ СПОСТЕРЕЖЕННЯ ЗМІН ГОЛОСУ ЛЮДИНИ ПРИ КОРОНОВІРУСНІЙ ХВОРОБИ COVID-19

Москалик О.Є., Семенюк О.О.

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького
кафедра оториноларингології
Львів, Україна

Актуальність: Відомо, що коронавірусна хвороба COVID-19 має різноманітні симптоми, що залежать від штаму вірусу, який викликав захворювання. Так, ранні варіанти COVID-19, як-от «Альфа» та «Дельта», не впливали на голос. Але у пацієнтів у період загострення пандемії, яку спровокував штам «Омікрон», з'явилися скарги і на зміну якості голосу.

За даними літератури, деякими дослідниками встановлено вищий рівень ангіотензинперетворюючого ферменту 2 (ACE2) у голосових складках. ACE2 є рецептором для вірусу SARS-CoV-2, який викликає COVID-19. Наявність цих рецепторів свідчить про те, що деякі люди можуть бути особливо вразливими до змін голосу після інфікування COVID-19.

Мета: Встановити, чи змінюється якість голосу у пацієнтів із коронавірусною хворобою COVID-19.

Матеріали і методи: Проведено онлайн анкетування 389 осіб, які перехворіли на COVID-19 в період червень 2021 - листопад 2022 рр. Анкета була розроблена працівниками кафедри оториноларингології ЛНМУ імені Данила Галицького. Одним із блоків питань, на які давали відповіді пацієнти, був блок питань про зміни якості голосу під час хвороби та після. Запитання були наступними: «Чи були у пацієнта розлади /втрата голосу до хвороби? Якщо були зміни голосу до хвороби, то з якої причини: оперативне втручання, травма, професійна шкідливість, паління, ГРВІ, біль у носоглотці, нежить, у зв'язку із трахеобронхітом, тривалим співом, ангіною, ларингітами». Окрім цього опитувальник включав запитання про те, чи пов'язана робота (хобі, навчання) опитувального із посиленням навантаженням на голос. Важливими запитаннями, які нас цікавили були наступні: «Чи змінювався голос під час хвороби на COVID-19, а саме: голос ставав тихим, голос швидко втомлювався, охрипав, чи змінювався тембр голосу протягом дня?; Чи доводилося хворому прикладати більше зусиль при розмові?; Чи звертали увагу інші люди на зміну голосу опитувального під час хвороби на COVID-19 та після одужання?». Також в анкеті були запитання відносно того, чи застосовували пацієнти лікування з приводу змін голосу і яке саме. І на завершення пацієнт відповідав на запитання, чи відновився голос після хвороби повністю і з якого дня хвороби починалося його відновлення.

Результати та їх обговорення: Серед 389-ти анкетованих нами осіб було 287 (74%) жінок та 102 (26%) чоловіків. На розлади голосу поскаржилося 111 (29%) осіб, серед них 32 – на значні. Слід відмітити, що у 90 із анкетованих дані скарги спостерігалися в період хвороби, а у 21 – після одужання, коли збільшилися голосове навантаження. Серед скарг переважали наступні: швидка втома голосу при голосовому навантаженні (59%) випадках, зміни тембру голосу протягом дня відмічалось у 19% випадків. У 5% пацієнтів основна скарга була на те, що голос став тихішим. Відновлення голосу у тих, що скаржилися на дані проблеми, спостерігалось на першому тижні хвороби у 33%, на 2-му тижні – у 34% та на третьому тижні – у 18%. У решти – протягом 1-6 місяців від початку хвороби.

Висновки: У третини пацієнтів з COVID-19 спостерігалися зміни якості голосу як під час хвороби, так і після одужання, коли вони збільшували навантаження на голос. Відновлення голосу спостерігалось протягом двох тижнів від початку хвороби у 67% із опитаних, у яких були наявні скарги на дисфонію. Протягом третього тижня голос нормалізувався у 18%, у решти – відновлення голосу тривало 1-6 місяців.